

TAJEMSTVÍ CENY, KTEROU MUSÍ ZAPLATIT VEDOUCÍ

Drazí přátelé, bratři a sestry, vážení hosté,
kéž jste i dnes naplněni milostí a pokojem našeho Pána Ježíše Krista.

Každý z nás – ať už někde pracuje, studuje, nebo se někomu věnuje – se čas od času setká s otázkami, které ho uvedou do rozpaků, nebo se ocitne v situacích, s nimiž si neví úplně rady.

Tak například mě se nedávno naši mládežníci při povídání o manželství a sexu **zeptali na to, co si myslím o orálním sexu.**

Opravdu mě potěšilo, že se neptali na praktické rady, nýbrž pouze na můj názor.

Možná někoho překvapuje, když slyší tato neobvyklá a intimní slova dnes z kazatelny. Zcela upřímně si myslím, že je lepší, když se naši mladí **ptají na choulostivé věci nás**, než kdyby si informace sháněli kdoví kde...

(Kdyby někoho zajímal můj názor, tak mám za to, že i tento druh milování patří pouze do manželství. A je v pořádku, pokud se manželé na něm dohodnou a nikomu nevznikne nějaká újma či trauma. A ještě dodávám, že žádnou radu ke zmíněnému tématu opravdu nedávám... 😊)

Někdy mi v situaci, kterou jsem popsal, znovu dojde, že okolnosti a otázky života nelze vždy jakkoliv předjímat. A nezbývá, než se s tím vším nějak vyrovnat – byť někdy s určitými rozpaky...

Čas od času si tuhle skutečnost připomenout je skutečně osvobozující. Zjistíte, že **nemusíte být připraveni na kdeco, že nemusíte znát odpověď na jakoukoliv otázku** a že tahle „nepřipravenost“ nebo „nedokonalost“ nakonec vůbec nesouvisí s Vaší hodnotou.

Chci Vás povzbudit, abyste do dnešních chval vstoupili nejenom s oním osvobozujícím vědomím, že se nám něco nepovede, že něco nevíme, že jsme si někdy s něčím nejistí, nýbrž i s vědomím toho, že nás přesto všechno Bůh miluje.

A máte-li něco, za co můžete dnes poděkovat, určitě to můžete teď svobodně udělat.

Při svých modlitebních toulkách na horách často přemýšlím nad tím, jaké to naše nymburské společenství vlastně je. Nedávno mě u Tetřevích bud napadla docela jednoduchá odpověď – **jsme skupina či komunita nedokonalých lidí, vedených zase jenom nedokonalými lidmi.** Projevuje se to tak, že děláme chyby...

Možná jedna z mála věcí, která nás doopravdy odlišuje od ostatních lidí okolo nás, je, že si tuto nedokonalost a chyby čas od času přiznáváme, ale neděsíme se jich, protože jsme se naučili (nebo se spíše učíme) spoléhat na Boží milost.

Přiznám se, že je pro mě vždy překvapením i radostí zároveň, když si projdu, **kolik z nás zastává různé zodpovědné pozice a funkce:** tátové, kteří vedou své rodiny; maminky, či ženy, které vedou domácnost; živnostníci, řemeslníci a podnikatelé, kteří vedou svou živnost či firmu; učitelky, které vzdělávají a vychovávají další generaci; studenti, kteří makají na tom, aby byli machři v oboru, který si zvolili; manažeři, kteří mají na starost celé skupiny lidí, nebo určitý sektor firmy; zastupitelé, kteří nesou díl zodpovědnosti za své obce; státní zaměstnanci, kteří se podílí na chodu státu a mohl bych pokračovat dál a dál. Kromě toho se řada členů našeho společenství podílí na dobrovolnické činnosti v okolních obcích, spolecích, neziskovkách či v církvi.

Pro mě jste vzácní a moc si vašeho nasazení vážím. A věřím tomu, že jste o mnoho víc vzácní Bohu.

Někdy mi tak vrtá hlavou otázka:

- *Co bylo, nebo je, pro vás, v roli vedoucího, to nejtěžší? A proč?*

Dnes bych rád zmínil několik postřehů k tomu, **jakou cenu musí přinést každý, kdo někoho vede.**

Požadavky na vedoucího v církvi zmínil apoštol Pavel v 1. listu Timoteovi 3:1-7, nicméně jsem přesvědčen, že některé principy zmíněné v následujících verších platí obecněji a stačí, když si za biskupa dosadíte slovo „vedoucí“ (a vynecháte některá církevní specifika):

Věrohodné je to slovo: Kdo chce být biskupem, touží po krásném úkolu. Nuže, biskup má být bezúhonný, jen jednou ženatý, střídmý, rozvážný, řádný, pohostinný, schopný učit, ne pijan, ne rváč, nýbrž vlídný, smířlivý, nezištný. Má dobře vést svou rodinu a mít děti poslušné a počestné; nedovede-li někdo vést svou rodinu, jak se bude starat o Boží církev? Nemá být nově pokřtěný, aby nezpyšněl a nepropadl odsouzení d'áblu. Musí mít také dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev, aby neupadl do pomluv a d'áblových nástrah.

Mám za to, že Pavel, přestože zmiňuje některé **nutné dovednosti**, mluví hlavně **o charakteru vedoucího**. To, co je vyjmenované, je velmi náročné, protože **to všechno má svou vysokou cenu**, kterou musí **být ochoten zaplatit** každý, kdo chce být dobrým vedoucím.

Jsem si jist, že to, o čem budu z vlastní praxe mluvit – tak jak jsem sám mohl poznávat různé významné vedoucí, mnozí znáte. Přesto vám dnes přiblížím **několik tajemství vedení**, která jinými slovy vyjadřují totéž, co zmiňuje Pavel.

(A jen pro upřesnění znovu podotýkám, že ač sám jsem v čele tohoto společenství nějakých 16 let, nebudu vůbec mluvit o sobě, nýbrž o lidech, kteří někdy vedli mě, nebo jsem je měl možnost pozorovat, když vedli někoho druhého a pro mě byli a jsou vzorem.)

První tajemství nám říká, že **každé vedení vyžaduje vysoké náklady**. Nejde jen o nějakou „kauci“ či „paušální platbu“, nýbrž jde o **splátku, kterou zaplatíte každý den**. Vaše zdroje, kterými je **váš čas a osobní energie, budou odčerpávány denně, bez ohledu na vaše potřeby a pocity**. Svůj čas a energii budete hrnout do své rodiny, dětí, komunity a práce.

Věřte mi, že s **přibývajícimi roky** váš čas poletí stále rychleji a baterky se budou záhadně snadněji vyčerpávat. V tom okamžiku, kdy se „platby“ zastaví, vaše vedení začne upadat. (Proto je tak důležité být napojen na zdroj života, kterým je pro mě osobně Kristus.)

Druhé tajemství napovídá, že **průměrné úsilí je nedostačující**. Přemýšleli jste někdy nad tím, proč je průměrnost jenom „průměrná“? **Protože má minimální náklady**. Průměrnost je všude tam, kde se člověk dostatečně neunavil, kde ze sebe nevydal to nejlepší. Druhé nakonec nebude zajímat, co všechno znáte a víte, či jaké máte zkušenosti, jako spíš to, **jak moc vám na nich záleží a zda jste pro ně vydali ze sebe maximum, udělali cosi navíc, než jen něco běžného, průměrného**.

Třetím tajemstvím je **pokora**. Všimněte si, že úspěšní lidé, jedničky ve svém oboru, ať už jsou to sportovci, lékaři, hudebníci nebo vlastně kdokoli opravdu úspěšný, **zůstali vždycky pokorní**. Pokud uspěli, pak nevyzdvihovali sebe, nýbrž **dokázali ocenit podporu rodiny, trenérů, učitelů, mentorů, průvodců**. Jsou si vědomi toho, že bez pomoci druhých by na úspěch nedosáhli.

Skvělý vědec Isaac Newton o své vědecké práci a svých objevech skromně přiznává: **„Jestliže se mi podařilo dohlédnout o kousek dál, pak proto, že jsem stál na ramenou titánů.“**

Nakonec k té pokoře nám něco připomíná i samotná Bible: ***Ten, kdo se povyšuje, bude ponížen, a ten, kdo se poníží, bude povýšen.***

Čtvrté tajemství nám prozrazuje, jak moc **důležité je dodržet své slovo**. Protože když dodržíš to, co jsi slíbil, nebo jinak řečeno: svá slova proměníš v pozitivní skutek, pak ti lidé budou důvěřovat a rádi za tebou půjdou. Žalm 15 k tomu, kdo smí být v Boží přítomnosti, říká: ***...nemění, co odpřisáhl, byť i ke své škodě...*** (Žalm 15:4)

Páté tajemství je o **čestnosti**. Tedy jinak řečeno – nepodvádějte, neubírejte se zkratkami, nesnaž se druhé a sebe „občůrat“. Však víte, co se stane těm, kteří se snaží druhé občůrat a to často proti větru...

Myslím, že si můžeme být jisti tím, že **když vidíme, jak se někdo chová vůči někomu nečestně, podvádí ho, pravděpodobně podvede i nás**. Buďme proto sami čestní. Být poctivý v mále, totiž může přinést to, že je vám svěřeno mnohem více. Pokud ti mohou lidé důvěřovat v drobnostech, budou ti důvěřovat i tehdy, když půjde o velké a vážné věci, a jednou svěří do tvých rukou třeba i svůj život.

Šesté a pro dnešek poslední tajemství – **v krizi zůstaň pevný a spolehlivý**. Je tak snadné být vedoucím, když se vše daří – naplňují se plány a vize, všichni ti jdou na ruku a život i svět kolem nás hýří pestrými barvami a ty jedeš na vlně úspěchu a popularity. (Nezapomeň, že každá vlna se nakonec buď rozbije o skálu, nebo skončí na pláži..., a obojí pak bolí.)

Skutečný vedoucí se pozná teprve v krizi – a protože sám už prošel prohrami dokáže povzbudit, udržet směr, je na něj spolehnutí, nebojí se sáhnout do vlastních rezerv, aby druhé podržel.

Aby se někdo stal dobrým vedoucím, musí se naučit v krizi unést tři věci – **důsledky svých špatných rozhodnutí, prohry a odmítnutí**.

Ten, kdo je **ochoten nést důsledek svého špatného rozhodnutí**, se naučí lépe **rozhodovat** a uvědomí si důležitost každého rozhodování (včetně nerozhodnutí se).

Ten, kdo se **naučí prohrávat**, bude lépe **hledat cestu k vítězství** a bude si **vědom ceny vítězství**.

Odmítnutí je z těch třech asi nejtěžší, protože tě vyčlení od druhých lidí. Unést to, že jsem odmítnut přesto, že přináším dobré či správné věci, je vždycky bolestivé. Ale nebylo to cizí nakonec ani Ježíši: „*Přišel do svého vlastního, ale jeho vlastní ho nepřijali.*“ (Jan 1:11)

Odmítnutí v sobě nese jednu pozitivní informaci. Pokud jsi byl všemi odmítnut, pak už to může být jenom lepší – **po odmítnutí přece následuje přijetí.**

A ještě dodávám, že pokud se ti nedostane přijetí od těch, co tě prve odmítli, přijde nakonec přijetí z často nečekané strany. A navíc si můžeš být jistý jednou věcí – Bůh, pokud budeš hledat útěchu a povzbuzení u něho, tě nikdy neodmítne.

Za roky, co se pohybuji v různých organizacích i církvích, jsem se mnohokrát setkal s tím, že ten, kdo má vést druhé, **musí být tak trochu nadčlověk**, protože od něho očekáváme skutečně mimořádné výkony. Jenže přátelé, **nikdo takový nikdy nebyl, a tedy ani dnes neexistuje.** Každý, byť sebelepší vedoucí, **měl vždy i své nedostatky a potřeboval kolem sebe oddané spolupracovníky**, kteří mu pomáhali a doplňovali ho tam, kde on sám něco nezvládal.

Do jisté míry naše přehnaná očekávání vyjadřuje i vtip, který se nedávno objevil s prodlužováním věku odchodu do důchodu.

Mladý personalista sedí nad papíry osmdesátileté babičky účastníci se pracovního pohovoru a konstatuje, že je super její špičkové vzdělání, přehled, moudrost a 40 let zkušeností, ale oni potřebují někoho, kdo je navíc rázný, dynamický a je mu přibližně o těch 40 let méně...

Skutečnou pastí pro mnohé komunity pak je **přehnané očekávání**, že dokud vedoucí nebude splňovat všechny vyjmenované požadavky, jak jsme je na začátku společně četli, nemůže nikoho vést.

Po létech služby to vidím tak, že stačí **dobrý charakter, pokora, ochota se učit** a také **ochota zaplatit cenu.**

Věřte mi, že je pro mě potěšením, že takové **lidi mezi sebou máme a vidím je i v generaci našich mladých dospělých a dospívajících.**

Ámen.

Petr Plaňanský (KS Nymburk 16. 6. 2024)